

Poštari na plaćena u gotovom.

SAMOBORSKI LIST

God. XXXII.

U Samoboru, 1 siječnja 1935

Broj 1

„Samoborski List“ izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 25 D. — Isposredstvo 30 D

Uprava i uredništvo nalazi se
LIVADIČEVA ULICA br. 2.
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se nastan popust. Rubriki se ne vraćaju.

Novo nam je leto došlo,
srce sreću išče,
po vulici i po hižah
ruka ruku stižče.

Saki htel bi da mu leto
novo niš ne skрати,
i kaj memu ono nosi
saki rad bi znati.

Pašćiju se denes doma
dečki i dekleta,
kak bu denes fleten koji
tak bu celeg letal

A kaj one puće lučne
kakti rosa mlade,
kaj si one sad želiju,
kaj bi znati rade.

Vnogoj se svetliju oči
na nekog se zmišla:
je i bu letos, je i bu letos
morti v zamuš ilia? —

Bogumil Toni

Na pragu - 1935

(*) Hiljadu devet stotina trideset i četiri godine prošle su od dana Hristovog rođenja, to jest od dana, kad smo počeli da brojimo godine. Kulture su se izgradjivale. Kulture su propadale. Sve se mijenja. Sve prolazi. I dobro i zlo pada u zaborav. Samo jedno ostaje stalno i nepromjenjeno a to je ČOVJEK. Prama Svemiru i prama Vječnosti maleni i bijedni ČOVJEK ostaje. Ostaje sa svim svojim radostima i bolima, željama i nadama.

Na svršetku Stare, a na pragu Nove Godine gotovo svaki taj Čovjek u misli sabire svoje čine, želje, svoja nastojanja i njihove rezultate u minuloj godini. Pa ako je zbroj negativan — odmahne Čovjek rukom — i sa nadom polazi dalje . . . Ode Stara Godina . . . Ode hvala Bogu u nepovrat . . .

Svatko nastoji da si sastavi ružičastu prognozu budućnosti. Svatko nastoji da nazre perspektivu, koja bi mu dala snage za životnu borbu . . .

U današnje doba, kad je teška ekonomska kriza svojim tamnim plaštem zavila cijelu kuglju zemaljsku, čitav svijet imade jedno kolektivno čuvstvo, jednu silnu zajedničku želju za boljim

I mi Samoborci jedan smo atom toga svjetskog kolektiva. Naša je želja za boljim jaka. A izgleda, na pragu Nove Godine, da nam ta želja nije neostvariva. Ima simptoma, koji ukazuju, da dolazi bolje doba. Popuš'a ekonomska kriza, kao da se budi umrtvljena privreda, politika kreće smjerom zadovoljavanja nezadovoljnih, nastupaju olakšanja. . . Nastupa nada u bolje!

Ali ipak, nitko nema čarobnog štapića pa da jednim udarcem otkloni sve nedaće. Treba mnogo izdržljivosti, mnogo razuma i srca da sadašnji tok našeg života svedemo u bolji i mirniji.

Stara godina sa svim svojim potresima, nedaćama, krvlju i suzama — ona koja odilazi — neka ode i neka joj bude oprošteno. . . Ali da nam ne dira u čistu i netaknutu Novu godinu.

Tu Novu Godinu 1935 odredili smo da nam bude bolja, ljepša, sretnija i sunčanija nego ona koja je otišla.

To želimo iskrena srca svima!

Uredništvo „Samoborskog Lista“

Prvi izlet Hrvatskog Planinarskog društva iz Zagreba u Samobor godine 1875.

Hrvatsko Planinarsko Društvo osnovano je godine 1875 u Zagrebu. Prvu pobudu da se je osnovalo H. P. D. u Zagrebu dao je Dr. Johann Frischaul profesor matematike na tehnicu u Gradcu, koji je bio već tada iskusni planinar i putopisac. Ovaj je došao god. 1874 u jeseni na otvorenje Hrvatskog sveučilišta u Zagreb. Iza proslave pošao je sa svojim znancom i prijateljem Dr. Gjurom Pilarom, profesorom geologije na Sijeme, a poslije i na Plitvička jezera, te mu se je to tako dopalo, da je sve to opisao i izdao u Beču pod naslovom: „Bergturen im kroatischen Grenzlande (1875)“, našto je tu brošuru prešlapala i „Agrarzeitung“. Profesor dr. Frischaul potakao je prvi svoje znanca da se u Zagrebu osnuje društvo prijatelja prirode ili H. P. D. Dne 15. listopada g. 1874 održan je već pr-

vi sastanak u tu svrhu a u zagrebačkim novinama se počele javljati notice za novo „Društvo za penjanje na gore“ ili za „Gorsko društvo“, koje je kasnije prozvano H. P. D. Iza prvog dogovora upisalo se je odmah 198 članova. Prva glavna skupština novog H. P. D. održana je dne 29. aprila god. 1875, a pravila društva su priopćena u Obzoru iste godine u 80. i 81. broju. Prvi društveni izlet bio je već na Duhove god. 1875, koji je profesor Dr. Gjuro Pilar opisao u Obzoru u broju od 19. svibnja 1875. Donosimo ovaj članak u cijelosti, da se vidi kako je već onda bio Samobor vrlo omiljeno izletišta, te je i novostrojeno tadanji Hrvatski Sokol u Zagrebu načinio svoj prvi izlet upravo u Samobor*).

Prva lazna Hrvatskog planinarskog društva u Zagrebu

Mnogome je još ostalo u uspomeni, kako je prošloga ljeta znatan broj ljudi sa Strassmayerovog šetališta gledao kroz mrak pre-

ma Kleku, da ugleda tamo poput male zvijezdice titrajuću luč od planinca Štajera podpretanu. To bje prva iskra našem Planinskom društvu, a nju je prvi raspirivao naš neutrudivi B. Budisavljević. Tim pako da su se gg. Lj. Vukotinović, Torbar i ini ugledni rodoljubi prirode tom pokretu na čelo stavili, dobilo je društvo stalnu podlogu i do mala sabra do 200 članova, većinom Zagrepčana, dovoljan broj, da društvo stupi u život. Kako je poznato, društvo se je konstituiralo 29. travnja o. g. (1875) izabравši predsjednikom starinu Štosera, dočim je predsjednik privremenog odbora g. Vukotinović izjavio, da želi izvan te časti za napredak društva raditi. Prva lazna društva bje opredijeljena na 17 svibnja na Dukovski ponedjeljak, a predmet lazne bio je Ošrci Piješivica, dva brijega rastavljena lijepom dolinicom, u kojoj leže Rude blizu Samobora. Isprva se je bilo prijavilo 25 članova za tu laznu, no malo pomalo se je broj učesnika smanjilo uslijed raznih zapreka, tako, da se napokon od onih, koji su stalno obećali samo 12 njih, na

* Vidi Samoborski List br. 14 1934.

Nekoliko riječi našim pretplatnicima i čitaocima

Ulazimo u novu godinu - u 32 opstanka i izlaženja „Samoborskog Lista“. I sami čitaoci mogli su da primjete, da se svim silama trudimo, da im pružimo u „Samoborskom Listu“ što više i što različitijeg štiva.

Donosimo domaču kroniku, pratimo kulturni život Samobora, tretiramo socijalna pitanja, komunalnu politiku, borimo se za dobro Samobora i Samoboraca, donosimo kadikad i literaturu, rasonodu itd

Nema manifestacije javnog života ili manifestacije koja je od interesa za

javnost, a da je mi u „Samoborskom Listu“ ne registriramo i označimo

A dali se je ikad koji od naših čitaoca i pretplatnika upitao: „Kako može taj „Samoborski List“ da daje toliki trud za cijeli 20 Din na godinu? Odgovorili bi mi rado: „Ne može nikako! Radimo sa gubitkom!“

Ukratko eto što želimo i čime se obraćamo našim pretplatnicima i čitaocima: Uslijed poskupljenja papira, uslijed povećanja svih troškova oko uređivanja i tiskanja lista prisiljeni smo povisiti godišnju pretplatu od 20 na

25 Din, a cijenu pojedinom broju od 1 na 1 i pol dinara.

Ne idemo time da zaradimo! Hoćemo samo da održimo „Samoborski List“ A nakon dugog razmišljanja došli smo do zaključka, da je ovo jedini način da i dalje održimo naš list

Molimo naše čitaoce i naše pretplatnike, da nam povjeruju te da nam odobre ovaj naš čin. Mi pako sa svoje strane obećajemo da ćemo i dalje nastojati da „Samoborski List“ bude što bolji za zadovoljstvo sviju.

Uredništvo i uprava

Društveni život

Tuberkuloza i borba protiv nje

Tuberkuloza spada ne samo među najčešće nego i najraširenije zarazne bolesti a to znači da ona spopada sve životne dobi bez razlike i ako je najčešća u mladoj ili srednjoj životnoj dobi kao i to da ona spopada sve organe tijela bez razlike najčešće pluća. Razlozi ovoj raznolikosti i raširenosti njezinoj jesu jedno u tome, što je manje više svaki prijemljiv za zarazu tuberkulozom; drugo velika otpornost njezina uzročnika, koja neda da ga možemo lahko uništiti pogotovo u obojelijem tijelu; konačno treće u tome, što je savremena uredba ljudskoga društva takova, da vrlo pogoduje širenju te bolesti a to znači, da tuberkuloza time poprima značaj socijalne bolesti. Da to bude shvatljivije dokazat ćemo to jednim primjerom. Bolesnik se liječi stanovito vrijeme u lječilištu i nakon izlječenja dolazi kući. Predstavimo si sada naše prilike. Kod nas su često stanovi, pogotovo u siromašnijim slojevima prenatrpani, po više ukučana spava zajedno u malenom prostoru, često nema dosta ni zraka ni svjetla, a ishrana ovakove siromašne i brojne obitelji vrlo je često nedovoljna, a da ne govorimo o čistoći koja nije uvijek kako bi trebalo da bude to je razumljivo, da će takav rekonvalescent pod ovakovim uvjetima ponovno oboliti, da će štaviše bolest raširiti i na ostale ukučane pogotovo djecu, koja su kako znamo najslabije otporna protiv zaraze tuberkuloze. Dakako da je ishod toga svega pomanjkanje po-

vjerenja u mogućnost izlječenja a drugo je ono prvotno izlječenje ostalo neiskorišćeno a to znači nema smisla izlječenoga ili poboljšanog bolesnika opet dovesti u bolesnu to jest nezdravu sredinu. Naše će djelovanje u borbi protiv tuberkuloze biti dvojako. Individualno i socijalno

Širenju tuberkuloze jako pogoduje loša ishrana i to ne samo obzirom na obilje nego i na vrste hrane. Hrana treba da je i obilata i raznovrsna ne samo kod zdravoga nego i kod bolesnoga. Najbolji primjer tome možemo navesti. Njemačku za vrijeme rata i poslije rata, kada se je mortalitet tuberkuloze znatno podigao, a to uslijed nedovoljnog i jednostranog hranjenja pučanstva.

Drugi je važni faktor pitanje stana. Dokazano je da je pomor od tuberkuloze veći u gradovima sa malim prenatrpanim stanicama, gdje živi velika množina ljudi na malenom prostoru, nego li na selu, gdje stanovništvo živi u većoj slobodi t. j. više u slobodnoj prirodi. Stan treba da je u prvom redu prostiran, zračan, svjetao i čist.

Daljni neprijatelj suzbijanja tuberkuloze jest alkoholizam, koji pogoduje ovoj dvojakom načinom. Prvo organizam oslabljen prekomjernim i trajnim užitkom alkohola teže će se odhrvati invaziji bacila tuberkuloze, jer je poznato da je alkohol otrov, koji truje svaki živi organizam i slabi obrambene sile. Drugo materijalna sredstva utrošena na alkohol mogla bi se korisnije upotrebiti, na primjer na racionalniju ishranu.

Konačno treba spomenuti da tjelesni napor, odnosno zvanja, koja zaposljuje radnike u smrdljivim i zagušljivim radionicama pogoduju jako širenju tuberkuloze stoga je potrebno, da su takovi radnici pod stalnom lije-

ničkom paskom. Dakako da je uredan način života, redovito spavanje umjereno kretanje racionalna ishrana najbolji lijek suzbijanju tuberkuloze.

A sada da navedemo neke socijalne mjere, koje su unatrag zadnjih godina kod nas primjenjene. To su u prvom redu domovi narodnog zdravlja i antituberkulozni dispensari, gdje se sve pučanstvo bez razlike može besplatno dati pregledati i posavjetovati sa specijalistom. Zahvaljujući tome uspjeh u ovo kratko vrijeme nije izostao: u samoj Hrvatskoj i Slavoniji se je broj obolenja od tuberkuloze od 48 snizio na 36 na 10.000 stanovnika, taj broj nije idealan, ali nam pokazuje da smo na najboljem putu da se još snizi i time približi onome naprednijih naroda.

Dr. V. M.

Zanat. udruženje

Dne 2 — Nil ov. god. održali su samoborski zanatlije u Obrt rad. domu svečani skupni sastanak. G. Vjekoslav Vrbanić predsjednik Udruženja pozdravio je prisutne a među njima i gos. Stjepka Debeljaka nastavnika obrtne škole u Zagrebu, koji je posjetio ovaj sastanak. Nadalje predsjednik govori i oprazlaže 25 godišnju borbu organizacije S. H. O. za boljitak zanatlija. Veli: običavao se je prije održavati tako zvani obrtnički dan u jeseni ili zimi no nekoličina uglednih zanatskih prvaka preduzela si je za dužnost da uvedu zanatski tjedan u kojem bi svi zanatlije imali prilike da iznesu prednost rukotvorine pred

kolodvoru nadje. Ti u učesnici: Predsjednik d. Schlosser, 1) podpredsjednik Torbar, gg. Crnadak, Danosić, Dizdar, dr. Kolarić, dr. Kišpatić, dr. Pilar, dr. Pliverić, dr. Plohu, Šabarić i Šarić. Da nije bilo više učesnika ima se pripisati okolnosti, što su mnogi u Postojnu, a mnogi u Sisak na svetkovine pošli. Večernjim vlakom krenu družba željeznicom do Počusa je da. gdje ih dočeka srdačnim pozdravom ljekarnik Švarc, povjerenik društva za Samobor. Na desnoj obali Save bijahu u pripravi troja kola, te veselo, pače pjevajući, prispješe planinci u Samobor. S a m o b o r je ugledno mjestance, nu slabo uređeno za doček znatnijeg broja gostiju, od kojih pet ili šest u jedinosti se gostionici mogu smjestiti. 2) Nu gdje nestaje udobnosti velikog grada, tamo cvate staro hrvatsko gostoljublje te tako ne bje članovima neprilike. Što ne nađe mjesta u gostioni, to nađe krova kod g. Švarca, Viznera, Englera i Bahovca. Za sutradan 17. bi uređen poranak oko 5 sati.

Čekajući međutim na kola i na kavu, bje i šest sati, kad družba krenu, dokaz da pravi turiste niti o jednom niti o drugom ovisiti

ne smije. Oko 7 sati bijaše društvo u Ruda ma, a oko 8 i po na Oštrcu, 2295 m. pa nad morem. Premda je to napram alpinom velegorju neznatna visina, to lse ipak ovaj brijeg kako mu i ime kaže, odlikuje svojom strminom, oštrinom, te spada medju teže pristupne brijegove naše domovine. Jedva se popneš na koji šilj, kad eto pred tobom opet sedio, u koje se kao u neku dolinu spuštati moraš, da se opet sirmo na drugi šilj penješ. To je greben, koji vodi do Oštrca. Sav interes ovoga puta usredotočavao se na divoti pogleda na Uskoke, na kranjske i štajerske gore, na gornju Posavinu i Sljeme, koje se kao gorostas ovdje prikazivaše. Dolina bješe doduše nešto zamaglena, ali to samo kao koprema provirivaše čar prizora. Slika bijaše toli dražesna da je i ne kušamo opisati, to će i onako svako zaželiti, da se sam tih slasti u naravi naučije. Počinak od jednog sata i mali zajutak oporavi društvo, te se ono krenu nizbrdice sirmo kroz prodor do vrela, gdje se odmor uz najsvježju vodu ponovi. Nastaviv ovaj put Plješivicom cestom, krenu društvo na sam vrh Plješivice

2470 stopa (po aneroidu 2420 stopa) visoku, kano iza pospješnog penjanja oko 2 s. Popodne prispje Izgled sa Plješivice manje je u ovih okolnosti pružao nego obično, jer je magla oko podne sve to jačom postajala i kiša prijetila, što je društvo sililo na pospješno silaženje najkraćim i dosta sirmim putem do sv. Leonarda, gdje se je kod puna zdenca izvrsne, a nekoč čudotvorne vode u parkijanskom vrtu odmorilo. Povratak u Samobor pješke bijaše ugodan i lagan, a dobra večera u čitaonici priređena završi zaista ugodan, prem trudan dan. Kod stola bilo se je napijalo starini predsjedniku, koji mladom ustrajnošću za nijednim zaostao nije. Napilo se jošte samoborskim gorjanom, začetnikom i gojiteljem planinskog društva gg. Budisavljeviću, Vukotinoviću i Torbaru. Pilo se je u procvat Planinskog društva, pozvanoga, da mu djelatnost na uhar zemlje bude, itd. Pjevalo se i veselilo do devete ure, na što se društvo iza srčana oprosta od prisutnih Samoboraca razide, većinom na počinak. Sutradan povratak jutarnjim vlakom.

Prispio Dr. Franjo Bučar.

Sretnu Novu godinu 1935

žele svim svojim cijenjenim mušterijama, prijateljima i znancima

Dragutin Medven autotax	Ana Mihelić gostioničarka	Franjo Herceg krojač
Župančić Stjepan mesar	Mavro Neuman trgovina kožom	Franjo Paar krojač
Milan Noršić trgovina mješovite robe	Ladislav Rosenberger trgovina manufakturnom robom	Djuro Kunić trgovina mješovitom robom
Franjo Oslaković gostioničar	Mirko Kuhar vlasnik teretnog auta	Dragutin Cimermančić brijač
Herceg Antun ml stolar	Šoić Stjepan trgovina kožom	Martin Schwer trgovina manufakturne i specerajske robe
Vjekoslav Vrbanić blavar	Stanko Vuković postolar	Gjuro Zitković brijač

ANTUN CIZL

trgovac

Mato Hodnik trgovina mješovite robe	Bernard Sirovica brijač	Janko Tkalčić postolar
Ivan Geček trgovina manufakturne robe	Ignac Šteher trgovina željeznom robom	Gabro Medved gostioničar i mesar
Djuro Tenk gostioničar i mesar	Vjekoslav Džmin bravarsko mehančka radionica	Marko Lukačić slastičarna i «Centralna kavana»
Janko Bišćan krojač	Josip Vrbanić postolar	Stjepan Zibrat trgovina mješovite robe
Franjo Bastijančić gostioničar	Franjo Medved gostioničar i mesar	Vladimir Šimec trgovina manufakturnom robom

Sretnu Novu godinu 1935

žele svim svojim cijenjenim mušterijama, prijateljima i znancima

Alojz Strašček sedlar i tapetar	J. Ivanušević klobučar	Mijo Herceg krčmar
Franjo Jazbinski krojač	Franjo Tonšetić mesar	F. Horvat-Bagadur trgovina špecerajske robe
Stjepan Gregurić krojač	Gustav Petak trgovina mješovite robe, građevnog drva i dasaka	BATA D. D. podružnica Samobor
Vladimir Mučnjak krojač	Stjepan Fresl gostioničar i pekar	Milan Šoštarić ml. gostioničar i trgovina mješovite robe
Makso Turovec brijač	Josip Hetler parna pekarna	Stirmoli Franjo brijač
Uhrl Ivka modni salon	Milivoj Presečki trgovina špecerajske robe	Stanko Tkalčić gostioničar i trgovina mješovite robe
Dragutin Fresl stolar	Albin Tonšetić vlasnik restoracije	Ivan Sudnik stari
Brezek Gjuro mesar	Franjo Kodrić pekar	Ana Šimec-Krzić modni salon
Herceg Gjuro trgovina manufakturne robe	Svratište „Lavica“ vlasnik Aleksandar Hlavač	Antun Laušin postolar
Toth Vladimir autotax	Šoštarić Petar mesar i kobasičar	Klasić Mirko kožar, Toplička ul. 4
Josip Jurinjak trgovina gotovih odijela i kratke robe	Orešković Ana frizerka	„CROATIA“ Osiguravajuća Zadruga Povjereništvo Samobor
Gjuro Prčić krojač	Vreš Josip limar	Rajšp Alojs pekar

tvorničkom izradbom. U tom tjednu svake godine bi zanatlije mogli manifestirati i tretirati po njih važna pitanja već prema duhu vremena, ili drugim riječima, značaj zanatskog tjedna mijenjao bi se svake godine i obuhvaćao bi sve ono, što je za zanatlije u tom vremenu potrebno i dobro. Zanatski stalež, koji je prije bio potisnut od sudjelovanja u javnom životu, putem organizacija se sada približava intelektualcima i postaje vidan i važan faktor u javnom, a napose privrednom životu naroda, jer mi zanatlije, sve što zaradimo to i potrošimo doma a ne izvan granica naše države.

Predsjednik predaje riječ g. Debeljaku Stij. koji se najprije zahvaljuje na pozdravu te napominje, da ga je valjda sudbina pozvala sa zanatlijama, jer već 17 godina radi kao nastavnik na Obrtnoj školi u Zagrebu, pa se je na taj način upoznao sa svim potrebama i nastojanjima zanatlija.

Temelj narodnog blagostanja je snažan zanatlijski stalež. Nije bilo dobro što se bilo uvrežilo u zanatskim redovima, a to je neka vrst razdravičarstva. Jedan je drugome govorio što je njemu dogodilo i odgovaralo, a manjkala je autokritika pa su se na ovaj način zanatlije kao uspavljivali i nisu kritičnim okom promatrali moderne potrebe današnjeg doba. Drugo još veće zlo koje se udomilo, bilo je krivo mišljenje, moglo bi se reći krivi sistem, da se u zanat šalju samo ona djeca koja su po prirodnim nadarenostima zaostala a darovitija moraju ići u školu i postati gospoda.

To je značilo ubiti u zametku svaku mogućnost napretka zanatskog staleža. Sada međutim imademo moderni zakon o radnjama, pak je time dignut položaj zanatlije. Na nama je da taj zakon provedemo u život da ga shvatimo odgojivši se za taj moderni zanatski sistem i to tako, da odgajamo zdravi i moderni zanatski podmladak. Vidimo danas zanatlija u općinskim i gradskim vijećima: vidimo da zanatlija ulazi u javni život kao odlučujući faktor.

Treba stvoriti jaki kolektiv. Zanatlije imaju i socijalan zadatak. Mnogo bi se dalo u Samoboru učiniti u tom pravcu na temelju zdravog zadržanog shvaćanja.

Pozdravlja prisutne i stavlja im na srce da se više zainteresiraju za svoje ustanove i njihov rad.

Pročitana je zatim poslanica Centralnog odbora po tajniku Rožmanu. Poslanica govori o svim potrebama i vitalnim pitanjima današnjeg zanatlije. Tajnik moli drugove da si svaki pribavi zajedničku značku i reklamni plakat, kad se već nije moglo uslijed loših privrednih prilika vidljiv način ništa učiniti, kao na primjer izlaganjem rukotvorina za manifestaciju.

Predsjednik nakon toga zahvaljuje prisutnima i zaključuje sastanak.

Domaće vijesti

ZAKLETVA VOJNIH OBAVEZANIKA U SAMOBORU.

(*) Dne 16. pr. mj. su vojni obaveznici Samobora i okolice položili zakletvu Kralju i Jugoslaviji. Na Novom Trgu sakupilo se oko 5000 građana i seljaka vojnih obaveznika. U svečanoj išini, skidanjem šešira, bila je pozdravljena vojnička zastava 6 konjičkog pučka, koja je pronesena kroz narod u pratnji počasnog vođa 6 konjičkog pučka. Zakletvu obaveznika izvršio je župnik g. Kocijanić, koji je prije same zakletve lijepim riječima razložio uzvišeno njeno značenje. Komadant zakletve konj. potpukovnik g. Božidar Jordanić u kraćem govoru komemorirao je smrt Velikoga Kralja i pozvao obaveznike da budu vjerni svojoj položenoj zakletvi i da odano i vjerno služe Mladome Kralju Petru II. Molitvu kod zakletve i himnu otvirala je glazba pučke čitaone. Svečanosti prisustvovali su sreški načelnik dr. Jeraž Mihalić i načelnik

Samobora g. Srećko Pandić. U počast ovog svečanog čina Samobor je bio sav u zastava.

NOVO KOLO PRIPOMOĆNICE

Samoborska pripoćna zadruga, otvara svoje XII štedno kolo, upisati se može počam od 2. siječnja 1935 u pros'orijama zadruga u nedjelju, a preko tjedna kod ravnatelja i kod blagajnika zadruga.

KOMEMORATIVNA PROSLAVA 17 DECEBRA

(*) Sokolsko društvo priredilo je 17. decembra na rodjendan blagopokojnog Kralja Aleksandra komemorativnu proslavu, koja je bila spojena sa proslavom Obrambenog dana. U dvorani «Lavice» sokoli su ukusno dekorirali pozornicu, na kojoj je izveden prigodni program. Starješina Milan Švarić izrekao je lijepi govor slaveći nezaboravnu ličnost Velikog Kralja. Poslije je govorilo nekoliko seljaka — sokola iz okoline. Sokolska djeca i naraštajke recitovali su nekoliko pjesama, pjevački zbor otpjevao je molitvu i himnu. U drugom dijelu programa koji je bio namjenjen zarobljenoj Istri, izvedena je pozorišna scena, koja prikazuje tužnu Istru i kojoj dolazi vila da joj prorekne bolju budućnost. Recitovano je nekoliko lijepih pjesama. Cijeli program duboko se dojmio svim prisutnih. Priredba bila je dobro posjećena od sokola i drugih građana.

ZA ŠKOLSKU KUHINJU.

Darovali su prigodom božićnih blagdana bivši učenici ove škole gđjica Gertruda i g. Svetozar Delić 200 dinara. —

Plemenitim darovateljima u ime siromašne djece mnogo hvali uprava škole. —

KONCERTAT GLAZBE PUČKE KNJIŽNICE I ČITAONICE

(*) Na Stjepanje održala je naša glazba svoj redoviti koncert. Moramo sa veseljem konstatirati da glazba Pučke čitaonice stalno napreduje u svojem usavršavanju. Već danas ona može stupiti u red dobrih glazba svoje vrste. Instrumenti su dobro ugođeni, ritam glazbe je svjež a dinamika je također dobro izrađena. Koliko mara i ljubavi uložili su pojedini glazbenici da savladaju sve teškoće koje na njih stavlja sviranje u ansamblu vidi se po postignutom dobrom rezultatu. Svi su oni, zajedno sa starinom simpatičnim dirigentom g. V. Kolarom, jednako zaslužni za napredak svoje glazbe.

U buduću samo neka stave na program same, naše Hrvatske, Jugoslavenske ili Slavenske kompozicije, pa će onda biti svrha postignuta i daljnji uspjehi osiguran. Za ples dobro je svirao orkestar. Igralo se na sreću i plesalo do kasno u noć. Na kraju treba spomenuti da su naši «muzikaši» zaslužili malo obilniji posjet Samoboraca. —

† MARIJA KOMADINA

Supruga g. Ivana Komadine umrla je 27. pr. mj. Sprovod bio je 29. pr. mj. pa je opće poštivanu pokojnicu do zadnjeg počivališta sproveo brojno naše građanstvo. —
Lahka joj zemlja!

MRTVI - RODENI - VJENČANJA U 1934

(*) U 1934 godini rodilo se u cijeloj samoborskoj župi 325 djece dok se prošle godine rodilo 326 djece. Ove godine umrlo je 209 osoba a prošle samo 192. Vjenčao se 61 par, a prošle godine 71. U samom Samoboru rodilo se ove godine 49 djece dok 1933 42. Dakle mali napredak. Umrlo je ove godine 41 osoba a prošle 42, i tu je mali napredak. Cjelokupna statistika samoborske župe je dakle negativna — manje poroda a

više smrti dok samo mjesto pokazuje mali pozitivni procenat.

BOŽIČNICA NAŠIM SIROMASIMA

(*) Malim darom i malom pomoći učinjeni su Božićni blagdani ugodniji i vedriji samoborskoj sirotinji. Na sabirnoj listi općine sakupilo se 3600 din i taj novac razdijeljen je među 32 siromaha od kojih je svaki dobio po 50 dinara. Ostatak razdijeliti će se naknadno. Desetak njih dobilo je darove u robi i živežnim namirnicama, što su poklonili nekoji trgovci. «Caritas» razdijelila je među naše siromaha 2600 din u gotovom novcu te mnogo živeža i odjeće. Na osnovnoj školi nadarena su siromašna djeca i to iz «Langove zaklade» dobilo je 59-toro djece, što cipela, hlača, kaputića ili haljinica. Od darovanog materijala tvornica «Setalane» i «Rottstein» nadareno je 92 dječaka i djevojčica tkaninama za rublje i odijela. Za dvanaestoro djece priredila je gđa Leibenfrost na Božić ručak u gostionici Fr. Medveda.

Popis svih darovatelja donijeti ćemo u slijedećem broju.

Postupak s trgovačkim naučnicima (šegrtima). Trgovačko — Indusir. Komora u Zagrebu upravila je svim prinudnim udruženjima trgovaca okružnicu ovoga sadržaja: Komora primila je žalbe trgovačkih naučnika iz provincije, da poslodavci s njima ne postupaju, kako bi to odgovaralo svrsi za koju se oni kod njih nalaze, to da ih često upotrebljavaju za obavljanje kućnih poslova što s njihovom obukom u radnji nema nikakve veze. Umoljava se stoga Udruženja, da na svom području vode stalnu brigu o položaju i postupku s učenicima (šegrtima) te njihovom odgoju i trgovačkoj izobrazbi.

POZIV.

Umoljavaju se svi bivši članovi Hrvatske čitaonice u Samoboru, da izvole dne 2. siječnja 1935. u 8 sati u večer doći na sastanak, koji će se održavati u trgovišnoj vijećnici.

U koliko se ne sakupi dovoljan broj bivših članova do 8 sati uriče se drugi sastanak za 9 sati, koji će u smislu pravila stvarati pravovaljane zaključke.

Predmet sastanka jest likvidacija društva.
Predsjednik: Tajnik:
Br. Allnoch v. r. A. Weber v. r.

GLAZBA PUČKE ČITAONICE.

Zahvaljuje svima, koji su je prigodom priredbe koncerta na Stjepanje svojim posjetom počastili te poduprli pretplatama ili darovima za luku sreće. Odbor.

PORESKA UPRAVA U SAMOBORU.

Upozoruje sva lica, koja su po zakonu obavezna izdavati taksirane račune za prodatu robu ili učinjene usluge, da se svako pojedino neizdavanje računa kupcu smatra kao krivično delo i da podleži pored redovne takse plaćanju još pedesetstruke takse na ime kazne te takse na presudu.

Svako lice koje podnese prijavu poreskoj vlasti, da mu nije za kupljenu robu bio izdat račun u kojoj radnji ima pravo od svakog pojedinog računa na polovicu nagrade, koja mu se odmah isplaćuje od kazne, a iznosi 19 odnosno 38 dinara od računa.

Svi javni službenici su dužni paziti na propise ovoga zakona i svaki slučaj moraju prijaviti poreskoj vlasti.

Kupac može a nemora plaćati taksu na račun što ovisi od volje prodavaoca. Kad se skupi 100 računa jedne vrsti poreška vlast po predloženju istih odmah isplaćuje četvrtinu državne i banovinske takse.

Svaki takseni obaveznik dužan je jedan blok imati u uporabi a drugi na zalihni držati.

jer će se kod onih, koji se ne drže propisa osim kazne postaviti kroz izvesno vreme stalna kontrola u radnju.

PODNAŠANJE PORESKIH PRIJAVA.

Do konca mjeseca siječnja 1935 imaju se kod poreske uprave u Samoboru podnesti prijave prihoda koji podleži porezu na rente za g 1935

Isto se tako imaju podnesti prijave prihoda od preduzeća, radnja i samostalnih zanimanja za razrez tečevine, to općeg poreza na poslovni promet i luksus.

Prema naređenju sreskog načelstva imaju se najzad do konca mjeseca siječnja 1935. prijaviti kod sreskog načelstva radi registrovanja, sva podvozna sredstva kao automobili osobni i teretni, motocikli, bicikli, fi-jakeri, polu-fijakeri.

Prijave za automobile imaju biti bilje-govane sa 100 državne i 2 banovinske tak-se, motocikle 50 i 2, bicikle sa 5 i 2, a fi-jakeri i polufijakeri sa 25 din drž. i 2 din. banske takse.

Svaki vlasnik podvoznog sredstva, mo-ra kod poreske uprave u Samoboru za 1935. godinu uplatiti godišnju taksu.

Vlasnici bicikla, imaju sa sobom, do-vesti na sresko načelstvo taksenu marku dr-žavnu 5. i banovinsku 27 din. te saobračajnu knjižicu.

Koje je podvožno sredstvo tokom 1934. godine postalo neuporabivo valja prijaviti pak će biti oprošteni od plaćanja taksa.

Napretkove vijesti

DOBROTVORI »NAPRETKOVE ČITAO-NICE»

Osim velikog broja novina, časopisa, ilustracija i revija, na koje je čitaonica pre-plaćena, dobivat će susretljivošću svojih članova još ove listove: od g. A. Cizla »Tr-govački vijesnik«, od župnika g. J. Kocija-nić »Hrvatsku stražu«, a od g. A. Webera ilustrovanu beogradsku »Nedelju« i bečki »Das interessante Blatt«.

Umoljavaju se svi oni, koji su prepla-ćeni na kakove listove i revije, da ih nakon što pročitaju dadu »Napretkovoju čitaonici«.

SUBABONOMA NOVINA

Zaključkom odborske sjednice davat će čitaonica od 1 siječnja u subabonoma zagre-bačke dnevnik i beogradsku »Politiku«. Re-liktaanti neka se obrate na pročelnika čita-onice g. A. Pavlovića umir. direktora ili neka

ubijezhe u knjigu želja, koja se nalazi u čit-aonici.

OSNIVANJE »NAPRETKOVOG PUČKOG SVEUČILIŠTA«

U težnji, da što više ostvaruju druš-tvene ciljeve i. j. džanje prosvjete odlučio je odbor Napretka da održi ciklus intere-santnih predavanja iz sviju područja ljudskog znanja. Predavanja će se održati u društve-nim prostorijama. Prvo će biti tokom mje-seca siječnja.

U nekoliko redaka . . .

(*) »Kletva je naša narodna sramota« — kažu. Ali naši ljudi kunu da je milota! Po zakonu to je kažnjivo. Naš sud osudio je nedavno dvojicu uvjetnom osudom, jednoga na deset a drugoga na pet dana zatvora ili odgovarajuću globu zbog ružnih kletva i prijetnja. Trebalo bi više takovih osuda.

Ljubav u susjeda divna je stvar. Ali kad se tako »ljube«, da se raspravljaju na sudu — onda je to nešto drugo. Kokoši i purice Josipa Geušića iz Male Rakovice nešto mnogo crkavaju. A što je najzanimljivije svakoj u želucu pronađu — iglu. Netko na-veđa kukuruz na igle i baca Geušićevim ko-košima. Već mu je tako uništeno oko 20 komada. A sada će doći sud, troškovi i t. d.

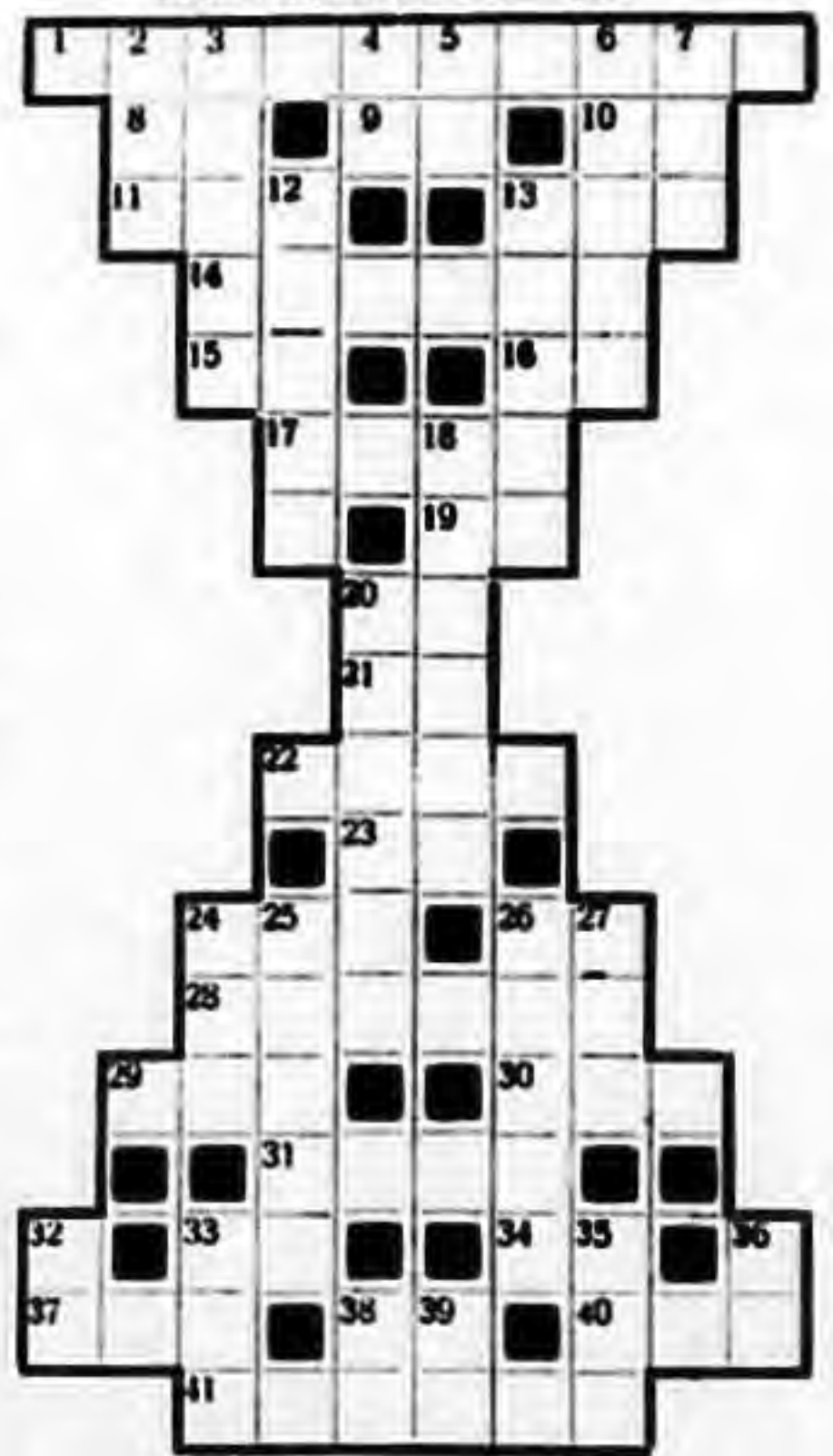
Zbog ugljena potukli su se nedavno seljaci u Savraščaku. Horvat i Belak saku-pljali su savski ugljen na jednom mjestu a Radek im je branio, jer da je to njegovo pravo. Odmah su stupile u akciju lopate i šake. Ona dvojica ispremlatila su Radeka i slomili mu palac na ruci.

Nedavno popravljen je jedan dio naše kanalizacije. Ispran je kanal koji vodi preko trga a to je trebalo već davno učiniti i sada će sigurno neko vrijeme mir. Taj kanal tre-balo bi periodički ispirati, pa nebi dolazilo do smetnja.

Zagrebačko Ribarsko društvo namje-rava u Samoboru izgraditi moderno mrije-stilište pastrva. Izgraditi će deset malih rib-njaka u kojima će se uzgajati pastrve. Zemljište je već nabavljeno i to na mjestu gdje je nekada bio kolodvor šumske željeznice iza Hamora. Kad se urede ostale formalnosti započeti će se sa izgradnjom ovog mrije-stilišta.

Kritaljka »Samoborskog Lista«

Sastavio Marko Vuković

Vodoravno : 1) Jedan između prvih nastav-nika Reizerove škole. 8) Prijedlog. 11) Veznik (a-postrofirani). 13) Dio tijela, njem. fonet. 14) Selo kraj Samobora. 15) Inicijali jednog samo-borskog liječnika. 16) Fancuski član. 17) Poznati o-mladinski pjesnik. 9) Slovo (fonet). 20) Inicijali kazališnog pisca, koji je Samoborac. 21) Egipatsko božanstvo. 22) Lice iz romana »U pustinji i praš-mi. 23) Grčko slovo. 24) Stara mjera. 26) Inicijali bivšeg samoborskog zubara. 27) Popularno samo-borsko sastajalište. 29) Samoborac, koji malo hoda pješice. 30) Božica arđbe. 31) Samoborsko muško ime. 33) Prvo i peto u ababetu. 34) Uzlik 87) Sla-dak je . . . 38) Karta. 41) Razdoblje. 41) Naš sugra-djanin kojega će se lahko naći u 28 vodoravno, a koji također malo hoda pješice.

Okomito : 2) žensko ime (kapela). 3) Ime našeg broda, koji je svojedobno potonuo sa mnogo ribara. 4) Prijedlog. 5) Francuski artikl. 6) čovjek koji pruža Samoboru najviše glazbe. 7) Veznik 12) Član porodice, (kako ga naša djeca nazivaju). 13) Poznata gostionica u okolini Samobora. 18) Ne manjka. (po domaći). 20) Promukao. 24) Dio tijela. 25) Jedan samoborski novinar. 26) Žensko ime. 27) Dva. 32) jedinica za mjerenje elektriciteta. 33) Kra-tica za upravu (tuđi) 35) Broj po samoborski. 36) Lična zamjenska. 38) Latinski prijedlog. 39) Inicijali najvišeg skijaša u Samoboru.

Gumena obuća - prava obuća za kišu, blato i sneg

25.-
29.-
39.-
69.-
79.-
29.-

Za djetoke Din. 29.-
Za gospođe.
Celogumene toplo-postavljene.
Za djetoke Din.
Za odrasle Din. 79.-

Uz svaki par gumeni čizama tražite prozračan lufa uložak.

Blato